

Dr Ewa Masłowska

Tytuł doktora nauk humanistycznych uzyskała 16 grudnia 1986 roku, nadany przez Radę Naukową Instytutu Słowianoznawstwa PAN na podstawie obronionej rozprawy doktorskiej pt. *Rzeczowniki ekspresywne powstałe wyniku zmian znaczeniowych (na polskim materiale gwarowym)*, pod kierunkiem prof. dr hab. Hanny Popowskiej-Taborskiej, recenzowanej przez prof. Dr hab. Danutę Buttlerową i prof. Dr hab. Henryka Wróbla.

Publikacja stanowiąca podstawę przewodu habilitacyjnego: *Ludowe stereotypy obcowania świata z zaświatami w języku i kulturze polskiej*, Warszawa 2012, wyd. Agade Bis, ss. 322, nakład 500 egz., recenzenci wydawniczy: Dr hab. Anna Tyrpa, prof. IJP PAN, Dr hab. Stanisława Niebrzegowska-Bartmińska, prof. UMCS.

Warszawa 2012-06-14

Autoreferat

Pracę naukową rozpoczęłam w Instytucie Słowianoznawstwa PAN (obecnie Instytut Sławistyki), gdzie obroniłam pracę doktorską, poznałam warsztat badań nad językiem – jego odmianami (dialektalną i regionalną) i rozwojem w różnych okresach (historycznych i przedhistorycznych), uczestnicząc w programach badawczych pracowni językoznawczych Instytutu.

Ponadto brałam czynny udział w życiu naukowym, prezentując referaty na krajowych i międzynarodowych konferencjach i seminariach, organizowanych zarówno przez Instytut Słowianoznawstwa jak i inne ośrodki naukowe. Jestem uczestnikiem interdyscyplinarnych sympozjów organizowanych w ramach konwersatorium *Język a Kultura*. Jako członek Komisji Etnolingwistycznej byłam też zaangażowana w realizację programu badawczego Komisji, uczestnicząc w regularnie odbywających się posiedzeniach. Zdobyte w ciągu wielu lat doświadczenie otworzyło przede mną perspektywę podjęcia badań w dziedzinie lingwistyki antropologiczno-kulturowej, w wyniku czego powstała rozprawa habilitacyjna *Ludowe stereotypy obcowania świata z zaświatami w języku i kulturze polskiej*, pozytywnie oceniona w

recenzjach wydawniczych przez dr hab. Stanisławę Niebrzegowską-Bartmińską oraz dr hab. Hannę Tyrpę.

Prowadzona przeze mnie działalność naukowa związana jest z udziałem w programach badawczych, uczestnictwem w konferencjach, prowadzeniu zajęć dydaktycznych oraz indywidualnych badań naukowych oraz przedsięwzięć na rzecz wdrożeń i popularyzacji nauki.

1. Udział w realizacji programów badawczych i indywidualny tok badań przed uzyskaniem tytułu doktora

1.1. Udział w pracach i programach badawczych przed uzyskaniem magisterium

W latach 1971–1974 (jeszcze w okresie studiów polonistycznych) asystowałam przy pracach nad *Atlasem Językowym Kaszubszczyzny i dialektów sąsiednich*, prowadzonych w Pracowni Języków Lechickich i Łużyckich pod kierunkiem prof. dr hab. Hanny Popowskiej-Taborskiej. Dzięki temu miałam okazję poznać od podstaw proces opracowywania dialektologicznych materiałów językowych, przy wykorzystaniu metody geografii lingwistycznej. Mój udział w programie ograniczony był wówczas do zadań dokumentacyjnych – opracowywania indeksów, ale stanowił niezwykle cenne doświadczenie w tworzeniu i wykorzystywaniu kartotek językowych, ukierunkowanych tematycznie i stanowiących podstawę dalszych badań, z czego korzystałam przez wszystkie kolejne lata prac nad językiem.

1.2. Udział w pracach i programach badawczych przed uzyskaniem tytułu doktora

W latach 1974–1986 włączona zostałam do zespołu Etnogenezy Słowian, pod kierownictwem prof. dr hab. Hanny Popowskiej Taborskiej. Opracowywany przez zespół temat *Etnogeneza Słowian w świetle ich języka* stanowił część programu międzyresortowego nad pochodzeniem Słowian i lokalizacji ich praojczyzny, prowadzonego równolegle w kilku ośrodkach badawczych, reprezentujących pokrewne dziedziny – archeologię, etnografię, historię, muzykologię. Dzięki temu

uczestniczyłam w interdyscyplinarnych konferencjach, ukazujących wieloaspektowość zagadnienia. Każda z dyscyplin korzystała z innych metod, więc konfrontacja wyników była wartościowym doświadczeniem, rozszerzającym horyzonty badawcze uczestników. W ramach prac nad tematem opracowywałam kartotekę faktów językowych służących jako materiał dowodowy wspierający różne koncepcje lokalizacji praojczyzny Słowian oraz bibliografię tematu. Praca ta przyniosła kolejne cenne doświadczenia. Z jednej strony poznanie metod badań porównawczych, etymologicznych, stosowanych do rekonstrukcji starszych etapów rozwoju języka wzbogaciło mój badawczy warsztat i wiedzę językoznawczą, z drugiej strony zetknięcie się z różnymi sposobami wykorzystywania argumentów językowych dla poparcia z góry stawianych tez nauczyło mnie ostrożności i krytycyzmu w stosunku do interpretacji zjawisk językowych, wykorzystywanych do wyjaśniania innych zagadnień, z rozwojem języka niezwiązanych.

Niezależnie od zespołowego projektu badawczego przygotowywałam rozprawę doktorską, pod kierunkiem prof. dr hab. Hanny Popowskiej-Taborskiej pt. *Rzeczowniki ekspresywne powstałe w wyniku zmian semantycznych (na polskim materiale gwarowym)*, zgodnie z obowiązującą wówczas w Instytucie zasadą rozdzielania indywidualnego rozwoju naukowego od tematu wspólnego dla pracowni. Procesy derywacji semantycznej przedstawiłam posługując się metodą analizy składnikowej, przedtem nie stosowanej do badań słownictwa gwarowego, co spotkało się z dobrym przyjęciem ze strony recenzentów. W grudniu 1986 roku obroniłam pracę i decyzją Rady Naukowej Instytutu Słowianoznawstwa PAN uzyskałam tytuł doktora nauk humanistycznych, a w 1988 ukazała się ona drukiem w formie monografii pt. *Derywacja semantyczna rzeczowników ekspresywnych*, wydanej przez Zakład Narodowy im. Ossolińskich. Praca ta w 1989 r. została wyróżniona prestiżową Nagrodą Wydziału Nauk Społecznych PAN im. Kazimierza Nitscha, jako książka roku w dziedzinie językoznawstwa. Publikację monografii poprzedzały artykuły naukowe i referaty wygłaszane na konferencjach krajowych i międzynarodowych (por. niżej p. 2. oraz załącznik *Wykaz publikacji*): *Słowotwórcze typy pejoratywnych nazw osób w dialekcie kaszubskim, Zastosowanie geografii lingwistycznej do badań nad etnogenezą*

Słowian(wspłaut. D. Rzymska), *Semantyczne przeobrażenia dawnych nazw ubrań w kaszubszczyźnie (na szerszym polskim tle gwarowym)*; *Losy wybranych zapożyczeń łacińskich i francuskich w gwarowej i literackiej odmianie języka polskiego*, *Przeobrażenia semantyczne polskich gwarowych nazw diabła*; *Problemy derywacji semantycznej rzeczowników ekspresywnych*.

1.3. Udział w realizacji programów badawczych i indywidualny tok badań po uzyskaniu tytułu doktora

1.3.1. W latach 1987–1990 brałam udział w programie badawczym nad tematem *Polszczyzna regionalna XIX wieku* w pracowni Języków Lechickich i Łużyckich pod kierunkiem prof. dr hab. Kwiryny Handke. W toku prac badawczych zaangażowana byłam zarówno w gromadzenie materiału językowego, ukazującego rozwój XIX-wiecznej polszczyzny i jej terytorialnego zróżnicowania, jak też przygotowanie podstaw teoretycznych i podstawowych pojęć związanych z regionalnością. W tym czasie współuczestniczyłam w organizacjach dorocznych konferencji z cyklu *Polszczyzna regionalna Pomorza*, jak też prowadziłam badania nad językiem tego regionu w XVII i XVIII-wiecznych dokumentach akt miejskich. Opracowania te zostały opublikowane w formie artykułów (*Polszczyzna wybranych gdańskich akt miejskich z XVIII wieku*; *Ze słownictwa familijnego* (współaut. K. Handke), *Leksykalno-semantyczna charakterystyka „Parlamentu albo książki rozmów łacińskich, niemieckich, francuskich y polskich (...)” z 1653*), które ukazały się w tomach z serii *Polszczyzna regionalna Pomorza*.

Równolegle do prac związanych z tematem pracowni, kontynuowałam swoje zainteresowania badawcze nad słownictwem i semantyką w kontekście kulturowym, biorąc czynny udział w interdyscyplinarnym konwersatorium z cyklu *Język a kultura*, zainicjowanym i prowadzonym przez prof. dr hab. Jerzego Bartmińskiego z UMCS oraz prof. dr hab. Janusza Anusiewicza z Uniwersytetu Wrocławskiego. Regularne konwersatoria poświęcone były zarówno zagadnieniom metodologiczno-teoretycznym, jak też ich praktycznym zastosowaniom do konkretnych analiz językowych. Poszczególne spotkania naukowe poświęcone były takim problemom

jak: podstawowe zagadnienia semantyki, badania na kategoryzacją i definiowaniem pojęć w lingwistyce (zwłaszcza definicjom leksykalnym), problematyką językowego obrazu świata, stereotypu, potoczności, języka wartości, metodom i narzędziom stosowanym w kognitywnym nurcie badań. Przygotowane przeze mnie publikacje ukazywały się w kolejnych tomach cyklu *Język a kultura* wydawanych przez Uniwersytet Wrocławski oraz w tzw. „Czerwonej serii” Wydawnictwa UMCS: *Z problemów pejoratywizacji lub melioracji nazw własnych użytych w funkcji appellatiwów*; *Wartości w języku i w tekście*; *Myślenie potoczne w semantyce*; *Proszę, dziękuję przepraszam*.

1.3.2. W latach 1987–1990 brałam udział w pracach Centralnego Programu Badań Podstawowych, w ramach tematu: *Polska kultura narodowa jej tendencje rozwojowe i percepcja*. Zaangażowałam się w prace nad *Słownikiem Stereotypów i Symboli Ludowych* prowadzonych pod kierunkiem prof. dr hab. Jerzego Bartmińskiego. Projekt zakładał uczestnictwo w konwersatorium *Język a kultura* oraz w pracach przygotowawczych w formie dyskusji nad koncepcją słownika, polegających na prezentacji artykułów analitycznych na forum konwersatorium. Zaprezentowany przeze mnie referat *Ludowy stereotyp rzeki* został później opublikowany na łamach „Czerwonej serii” i stanowił podstawę do późniejszego opracowania przeze mnie artykułów hasłowych.

1.3.3. W latach 1993–1995 uczestniczyłam w realizacji grantu nr 1P10204304, jakim objęte były dalsze prace nad *Słownikiem stereotypów i symboli ludowych*. Jestem współautorką artykułów hasłowych: *błoto* [współaut. Stanisława Niebrzegowska]; *rzeka* [współaut. Stanisława Niebrzegowska]; *woda rzeczna*, [współaut. Stanisława Niebrzegowska], które zamieszczone zostały w tomie 1. *Kosmos*, w cz. 2. *Ziemia, woda, podziemie* wydanym w Lublinie w 1999 pod red. Jerzego Bartmińskiego.

1.3.4. W latach 2003–2012 – jako członek Komisji Etnolingwistycznej Komitetu Językoznawstwa przy PAN – uczestniczyłam w jej programach

badawczych: *Językowy i kulturowy obraz świata Słowian w świetle etnolingwistyki* oraz EuroJOS. Brałam udział w cyklu konwersatoriów pt. *Program badań językowo-kulturowego obrazu świata Słowian na tle porównawczym* oraz *Koncepcja międzynarodowego konwersatorium etnolingwistycznego EUROJOS*, organizowanych przez Komisję Etnolingwistyczną regularnie dwa razy do roku. Podczas dwóch międzynarodowych spotkań wygłosiłam referaty, które zostały oddane do druku na łamach „Etnolingwistyki”: *Swoi i obcy przy wspólnym stole* oraz *Preschematy wyobrazeniowe destrukcji z dodatnią waloryzacją w wybranych stereotypowych scenach relacji z zaświatami*.

Niezależnie od programów badawczych Komisji Etnolingwistycznej kontynuowałam indywidualne badania, mieszczące się w nurcie kognitywistycznym, tematycznie związane z językowym obrazem świata utrwalonym w stereotypach językowych, analizie leksyki pod kątem kształtowania się znaczeń (konceptualizacji i kategoryzacji, profilowania pojęć zależnie od punktu widzenia) oraz funkcjonowania języka w kontekście kulturowym (procesów leksykalizacji i tworzenia tzw. tekstów kultury pod wpływem zrytualizowanych wzorców zachowań). W wyniku prac powstały publikacje w formie artykułów: *Kognitywne ścieżki zdrowia; Językowe i kulturowe konteksty towarzyszące wyznaczaniu granic tożsamości rodzinnej i grupowej w kaszubszczyźnie; Oblicze Boga – twarz człowieka (wizerunki utrwalone w języku); Kaszubi – swoi czy obcy?; Dziwożony i inne straszne baby z ludowego obrazu świata w „Klechdach polskich” Bolesława Leśmiana; Wędrówka dusz w zaświaty – szerokim gościńcem i po bezdrożach (Schematy wyobrazeniowe w kulturze ludowej); Fantomy pamięci. Pamięć semantyczna pocałunku; Akty mowy – Akty stworzenia świata (powielanie gestów kreacji); Działania w imię Boże – wyzwalanie sprawczej mocy słowa..*

Wieloletnie doświadczenie w obcowaniu z językowym materiałem dialektalnym, zaangażowanie w programy etnolingwistyczne oraz uczestnictwo w interdyscyplinarnych konwersatoriach zaowocowało powstaniem monografii *Ludowe stereotypy obcowania świata z zaświatami w języku i kulturze polskiej*. W analizie materiału posłużyłam się metodami językoznawstwa kognitywnego, wykorzystując między innymi teorię schematów przedwyobrażeniowych, profilowania i punktu

widzenia – jako podstawy konceptualizacji pojęć, co spotkało się z uznaniem ze strony recenzentek – dr hab. Stanisławy Niebrzegowskiej-Bartmińskiej oraz dr hab. Hanny Tyrpy.

2. Uczestnictwo w krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych

Przygotowywałam i wygłaszałam referaty zarówno na konferencjach związanych bezpośrednio z realizowanym programem badawczym, w którym brałam udział, jak też w sympozjach zgodnych z moimi zainteresowaniami naukowymi, a zwłaszcza w spotkaniach poświęconych zagadnieniom teoretycznym i metodologicznym prowadzonych w ramach cyklicznych spotkań konwersatorium „Język a kultura” oraz sesji Komisji Etnolingwistycznej. W latach 1980–2012 wygłosiłam 22 referaty na konferencjach naukowych.

2.1. Referaty wygłoszone na konferencjach międzynarodowych

Udział w konferencjach przed uzyskaniem tytułu doktora

2.1.1. Konferencja *„Język i jego odmiany w aspekcie porównawczym*, październik 1984, organizator: Instytut Słowianoznawstwa PAN, referat: *Losy wybranych zapożyczeń łacińskich i francuskich w gwarowej i literackiej odmianie języka polskiego*.

2.1.2. Konferencja na temat: *Paralele w rozwoju słownictwa języków słowiańskich*, październik 1986, organizator: Instytut Słowianoznawstwa PAN, referat: *Paralelizmy w rozwoju semantycznym wyrazów rodzimych i zapożyczonych*.

Udział w konferencjach po uzyskaniu tytułu doktora

2.1.3. Konferencja *Dynamika rozwoju słownictwa*, 3 czerwca 1987, organizator: Instytut Języka polskiego PAN, referat: *Zjawiska desemantyzacji wyrazów w procesie nominacji ekspresywnej*.

2.1.4. Międzynarodowy Zjazd Słowistów, Bratysława 1990, referat: *Symbolika kosmologiczna w semantycznej i leksykalnej warstwie języka*.

2.1.5. Międzynarodowa Sesja etnolingwistyczna *Opozycja swój : obcy (inny) w językach i kulturach słowiańskich. Problem tożsamości kulturowej w Europie*. Organizator: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, 6–8.11.2006, referat: *Swoi i obcy przy wspólnym stole*.

2.1.6. Kongres SIETAR – Europa (The Society for International Training, Education and Research) – międzynarodowe sympozjum we Wrocławiu, 3-5 grudnia 2009, Organizator: SIETAR – Polska) referat: *Współczesne paradoksy terminologiczne dotyczące relacji międzykulturowych wobec wiekowej tradycji wielokulturowości w Polsce*.

2.1.7. Konwersatorium Języka a Kultura *Akty i gatunki mowy w perspektywie kulturowej* (11–13 czerwca 2010, Organizator: Uniwersytet Wrocławski), referat: *Akty mowy – powielanie aktów kreacji Stwórcy*.

2.1.8. V Konferencja w ramach konwersatorium EUROJOS *Wartości w językowo-kulturowym obrazie świata Słowian i ich sąsiadów* (23-25 września 2010, organizator Komisja Etnolingwistyczna KJ PAN), referat: *Preschematy wyobrażeniowe destrukcji z dodatnią waloryzacją w wybranych stereotypowych scenach relacji z zaświatami*.

2.1.9. Międzynarodowa konferencja naukowa *Droga w języku i kulturze* (15–16 listopada 2010, Lublin UMCS) wygłoszony referat: *Droga dusz do nieba*.

2.2. Referaty wygłoszone na konferencjach krajowych

Udział w konferencjach przed uzyskaniu tytułu doktora

2.2.1. Konferencja metodologiczna (interdyscyplinarna) związana z wykorzystaniem kartografii do badań naukowych, referat: *Zastosowanie geografii lingwistycznej do badań nad etnogenezą Słowian* (współaut. Dorota Rzymska), 1984.

2.2.2. Konferencja z cyklu *Język a kultura: Słownictwo jako klasyfikator doświadczeń społecznych*, 11–13 grudnia 1986, organizator: Uniwersytet Wrocławski, referat: *Kształtowanie się wtórnych znaczeń wyrazów pod wpływem obowiązującego w danym społeczeństwie systemu wartości*.

Udział w konferencjach po uzyskaniu tytułu doktora

2.2.3. Konferencja: *Polszczyzna regionalna Pomorza III*, wrzesień 1987, organizator: Instytut Słowianoznawstwa PAN, referat: *Polszczyzna wybranych gdańskich akt miejskich z XVIII wieku*.

2.2.4. Konferencja nt. *Językowy obraz świata*, 16–19 października 1987, organizator: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej), referat: *Ludowy stereotyp rzeki – zarys struktury*.

2.2.5. Konferencja z cyklu *Język a kultura: Wartości w języku i w tekście*, 13–15 czerwca 1988, organizator Uniwersytet Wrocławski), referat: *Z problemów pejoratywizacji lub melioracji nazw własnych użytych w funkcji appellatiwów*.

2.2.6. Konferencja *Polszczyzna regionalna Pomorza IV*, wrzesień 1989, organizator: Instytut Słowianoznawstwa PAN, referat: *Leksykalno-semantyczna charakterystyka Parlamentu albo książki rozmów łacińskich, niemieckich, francuskich y polskich*.

2.2.7. Konferencja z cyklu *Język a kultura: Potoczność w języku i kulturze*, 12–14 czerwca 1989, organizator: Uniwersytet Wrocławski, referat: *Myślenie potoczne w semantyce*.

2.2.8. Konferencja z cyklu *Język a kultura: Polska etykieta językowa*, 6–8 czerwca 1990, organizator: Uniwersytet Wrocławski, referat: *Proszę, dziękuję przepraszam*.

2.2.9. Konferencja *interdyscyplinarna Księga Psalmów. Modlitwa, przekład, inspiracja*, 9–10 listopada 2004, organizator: Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego) wygłoszony referat: *Oblicze stwórcy – twarz człowieka (wizerunki utrwalone w języku)*.

2.2.10. Konferencja interdyscyplinarna *Ocalić od zapomnienia (tradycja przekazu ustnego)*, czerwiec 2005, (Organizator: UKSW) referat: *Języki wymierające – języki odtwarzane w dobie globalizacji*.

2.2.11. Konferencja *Polszczyzna zagranicą jako język mniejszości i języki mniejszościowe w Polsce*, 8 listopada 2006, Organizator: Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, referat: *Kaszubi – obcy wśród swoich, swoi wśród obcych*.

2.2.12. Konferencja *Język pisarzy jako przedmiot lingwistyki*, 3–5 grudnia 2007, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, referat: *Dziwożony i inne straszne baby z językowego obrazu świata w „Klechdach” Bolesława Leśmiana*.

2.2.13. II Ogólnopolska Konferencja naukowa z cyklu *Tradycja dla współczesności: Pamięć jako kategoria rzeczywistości społeczno-kulturowej* 6–9.06. 2011, organizator: Zakład Kulturoznawstwa oraz Zakład Socjologii UMCS), referat: *Fantomy pamięci. Pamięć semantyczna pocałunku*.

3. Praca dydaktyczna

3.1. Dydaktyka uniwersytecka

W latach 2000–2010 – jako etatowy pracownik naukowy Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie – prowadziłam zajęcia dydaktyczne według autorskich programów: ćwiczenia, wykłady, konwersatoria i seminaria – głównie dla studentów polonistyki – oraz dodatkowo dla słuchaczy Wydziału Kulturoznawstwa oraz Dziennikarstwa i Mediów. Ponadto prowadziłam również zajęcia dla tłumaczy na Wydziale Lingwistyki Stosowanej UW.

3.1.1. Zajęcia prowadzone na Wydziale Filologii Polskiej na UKSW

1. Czytanie tekstów dawnych (ćwiczenia)
2. Dialektologia (profil etnolingwistyczny) – konwersatorium)
3. Stylistyka Praktyczna (ćwiczenia)
4. Podstawy Fonetyki i Fonologii (ćwiczenia)
5. Gramatyka Historyczna – Fonetyka i fonologia (ćwiczenia)
6. Glottodydaktyka – Metody nauczania języka polskiego jako obcego (konwersatorium warsztatowe)
7. Stereotypy Językowe (konwersatorium)
8. Językowy obraz świata (seminarium)

3.1.2. Wykłady na Wydziale Kulturoznawstwa UKSW

9. Komunikacja międzykulturowa (wykłady)

3.1.3. Zajęcia na Wydziale Dziennikarstwa i Mediów UKSW

10. Język mediów - gatunki dziennikarskie (konwersatorium)

3.1.4. Warsztaty przeprowadzone na Wydziale Lingwistyki Stosowanej UW - Studium dla Tłumaczy

11. Przegląd „nieprzekładalnych” kategorii języka (warsztaty).

3.2. Dydaktyka pozauniwersytecka

W latach 1991–2012 zajmowałam się nauczaniem języka polskiego obcokrajowców, prowadząc zainicjowaną przeze mnie prywatną szkołę Schola Polonica (1991–1987), a następnie „Academia Polonica” (od 1998 do chwili obecnej), której byłam założycielem i którą prowadzę do tej pory.

- Opracowanie programów dydaktycznych na poziomie A1-A2-B1-B2-C1-C2, prowadzenie zajęć z cudzoziemcami na różnych poziomach nauczania (w tym publikacje, por. niżej. Wdrożenia)
- Opracowanie programów i prowadzenie warsztatów metodycznych nauczania języka polskiego jako obcego dla nauczycieli.
- Opracowanie programu i prowadzenie warsztatów z zakresu różnic kulturowych

4. Wdrożenia i popularyzacja nauki

1. Opracowanie popularnej gramatyki języka polskiego dla szerokiego kręgu odbiorców pt. *Łopatą do głowy, czyli gramatyka polska po naszymu*.

2. Opracowanie pierwszego w Polsce programu audiowizualnego do nauki języka polskiego dla obcokrajowców na poziomie zaawansowanym (współaut. Anna

Pomykało) pt. *Kocha, lubi szanuje nie chce, nie dba, żartuje?* wraz z podręcznikiem metodycznym dla nauczycieli (podręcznik + program video). Program ten został wysoko oceniony jako nowatorski metodycznie przez środowiska akademickie, zakupiły go m.inn. Uniwersytet Warszawski (Polonicum), paryska Sorbona, Uniwersytet w Gildford (w Wielkiej Brytanii), a także Wspólnota Polska.

3. Opracowanie koncepcji i redakcja trzy-częściowego programu kursu języka polskiego dla obcokrajowców składającego się: z podręcznika, z komputerowego programu wspomagającego oraz nagrań MP3. Program ten opracowany w języku angielskim przez zespół nauczycieli Academia Polonica, przeznaczony jest do samodzielnej nauki. Wydane zostały trzy tomy: *Polski bez problemu*, *Kurs języka polskiego dla obcokrajowców poziom podstawowy*, t. 1 poziom A_1-A_2 , t. 2. poziom średnio-zaawansowany B_1 oraz t. 3 poziom zaawansowany C_1 .

Program *Polski bez problemu* ma wersję e-learningową dostępną na stronach:

http://www.supermemo.net.pl/course/polski_bez_problemu_beginner_1

http://www.supermemo.net.pl/course/polski_bez_problemu_intermediate

http://www.supermemo.net.pl/course/polski_bez_problemu_advanced

4. W zakresie popularyzacji nauki uczestniczyłam w międzynarodowym sympozjum „Fast leader”, poświęconym zagadnieniom przywództwa, na którym wygłosiłam referat w języku angielskim pt. *Lider w polskim piekle*. Tekst referatu został później opublikowany w czasopiśmie naukowym *Etyka w mediach*. Ponadto publikowałam popularno-naukowe artykuły z zakresu różnic kulturowych, specyfiki kultury polskiej na łamach angielskojęzycznego czasopisma „Contact”.

5. Nagrody i wyróżnienia

Krajowa nagroda za działalność naukową

Nagroda Naukowa im. Kazimierza Nitscha przyznana przez Wydział I Nauk Społecznych PAN uchwałą sesji plenarnej z dn. 18 października 1989 roku jako:

Nagrodę Naukową Roku 1989 w dziedzinie Językoznawstwa za pracę pt. *Derywacja semantyczna rzeczowników ekspresywnych*, wyd. Ossolineum, 1988.

6. Członkostwo w międzynarodowych organizacjach naukowych

1. Komisja Etnolingwistyczna Komitetu Językoznawstwa od roku 2003 – powołanie na członka przez Przewodniczącego Wydz. I Nauk Społecznych PAN prof. dr hab. Henryka Samsonowicza na wniosek zebrania plenarnego Komitetu Językoznawstwa PAN

2. Stowarzyszenie „Bristol” Polskich i Zagranicznych Nauczycieli Kultury Polskiej i Języka Polskiego jako Obcego.

3 Stowarzyszenie SIETAR Polska (*The Society for Intercultural Training, Education and Research*).

4. Chinese American Scholar Association

7. Naukowe plany na przyszłość

Dalszy rozwój naukowy wiąże z kontynuacją badań w nurcie etnolingwistycznym, zwłaszcza w obszarze leksyki, uwikłanej w sieć powiązań semantycznych uwarunkowanych kontekstem kulturowym. Interesują mnie zwłaszcza zagadnienia związane z oralnym funkcjonowaniem człowieka w świecie – komunikacji międzykulturowej, opartej na utrwalonych w pamięci semantycznej wzorcach (stereotypie, symbolice, skonwencjonalizowanych schematach zachowań językowych) jako wyznaczników identyfikacji kulturowej.

Zamierzam również kontynuować plan wdrożeń i popularyzacji nauki w obszarze nauczania cudzoziemców języka i kultury polskiej, jak też rozwijania kompetencji międzykulturowej.